

LINEA AS
Postboks 702
8654 MOSJØEN

Vår dato: 07.02.2024

Vår ref.: 202218800-22 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler:

Stian Holte

stho@nve.no / 22 95 92 16

NVE gir tillatelse til å bygge ny 132/22 kV Ranosen transformatorstasjon i Rana kommune i Nordland fylke.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Linea AS (Linea) konsesjon til å bygge og drive en ny transformatorstasjon med øvre spenning 132 kV på Ranosen i Rana kommune.

Linea har også fått tillatelse til å rive deler av den eksisterende 132 kV-luftledningen mellom Sjona og Langvatn kraftstasjon. Strekningen som skal rives er ca. 235 meter lang, og de skal bygge ca. 70 meter luftledning i ny trasé frem til en ny kabelendemast mot Ranosen transformatorstasjon. Ut fra Ranosen transformatorstasjon har Linea også fått tillatelse til å bygge til sammen ca. 1 000 meter 132 kV jordkabler i fire traseer. Disse traseene blir innføring av luftledningene fra Sjona, Svabo og Gullsmedvik, samt tilkobling av Langvatn kraftverk. Vedlagt oversendes NVEs tillatelse. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/11932/A.

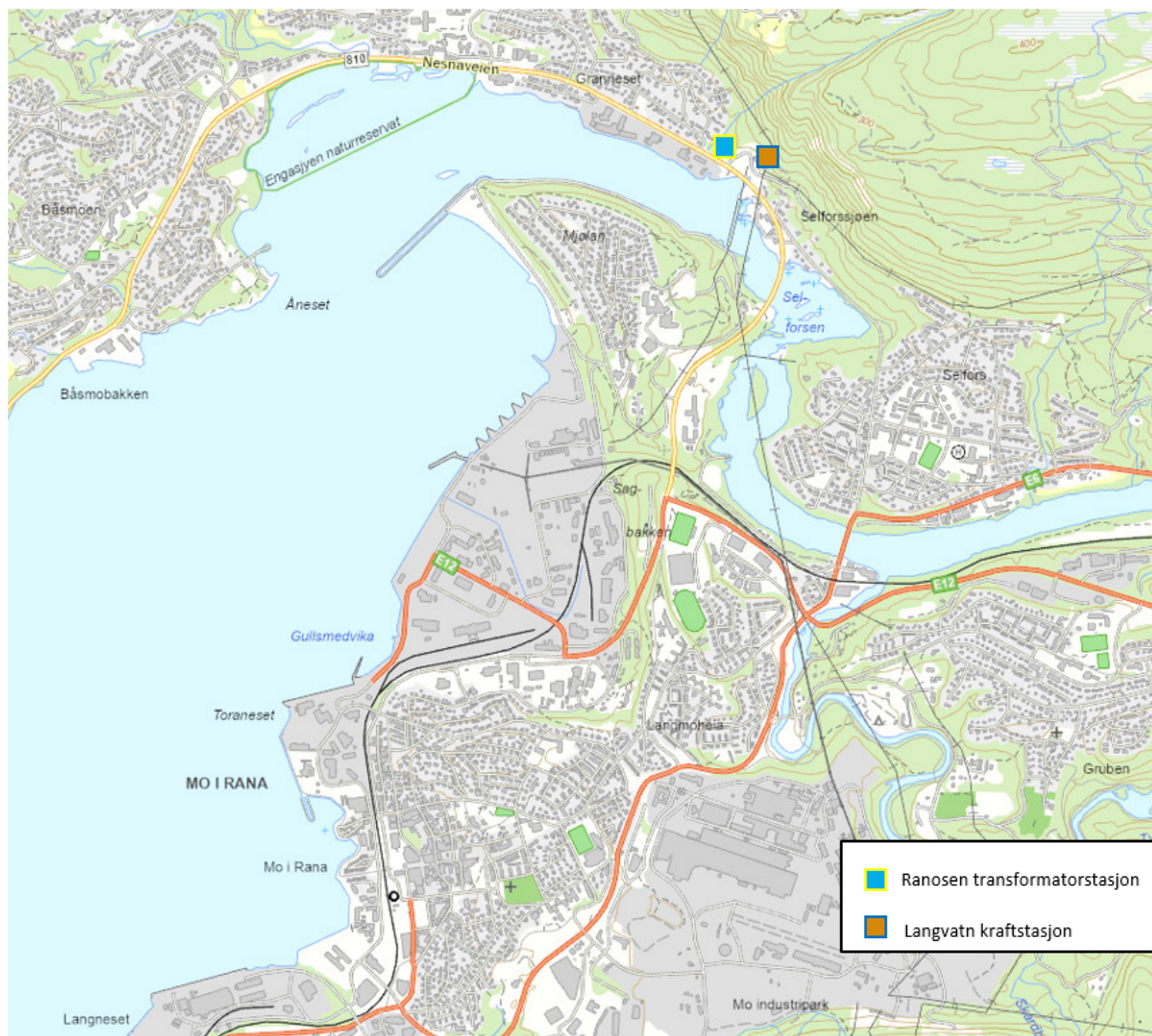
Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger på siste side. Eventuelle klager vil bli sendt Linea til uttalelse før saken legges fram for Energidepartementet.

Søknaden

Beskrivelse av søknaden

Linea søkte den 29. september 2022 (siste reviderte søknad er datert 21. februar 2023) om anleggskonsesjon for en ny 132/22 kV transformatorstasjon ved Ranosen i Mo i Rana.

Figur 1: Oversiktskart med plassering av ny Ranosen transformatorstasjon. Kilde: NVE Atlas

Linea søker om å bygge et nytt stasjonsbygg med grunnflate ca. 560 m² og høyde inntil 10 meter. Stasjonen skal inneholde to stk. 132/22 kV transformatorer, hver med ytelse 40 MVA, åtte stk. gassisolerte 132 kV bryterfelt og to stk. 132 kV samleskinner.

Den nye stasjonen skal bygges på en ca. 4 500 m² stor eiendom som tilhører Linea. Eiendommen har gbnr. 99/128 med adresse Nesnaveien 58, 8614 Mo i Rana.

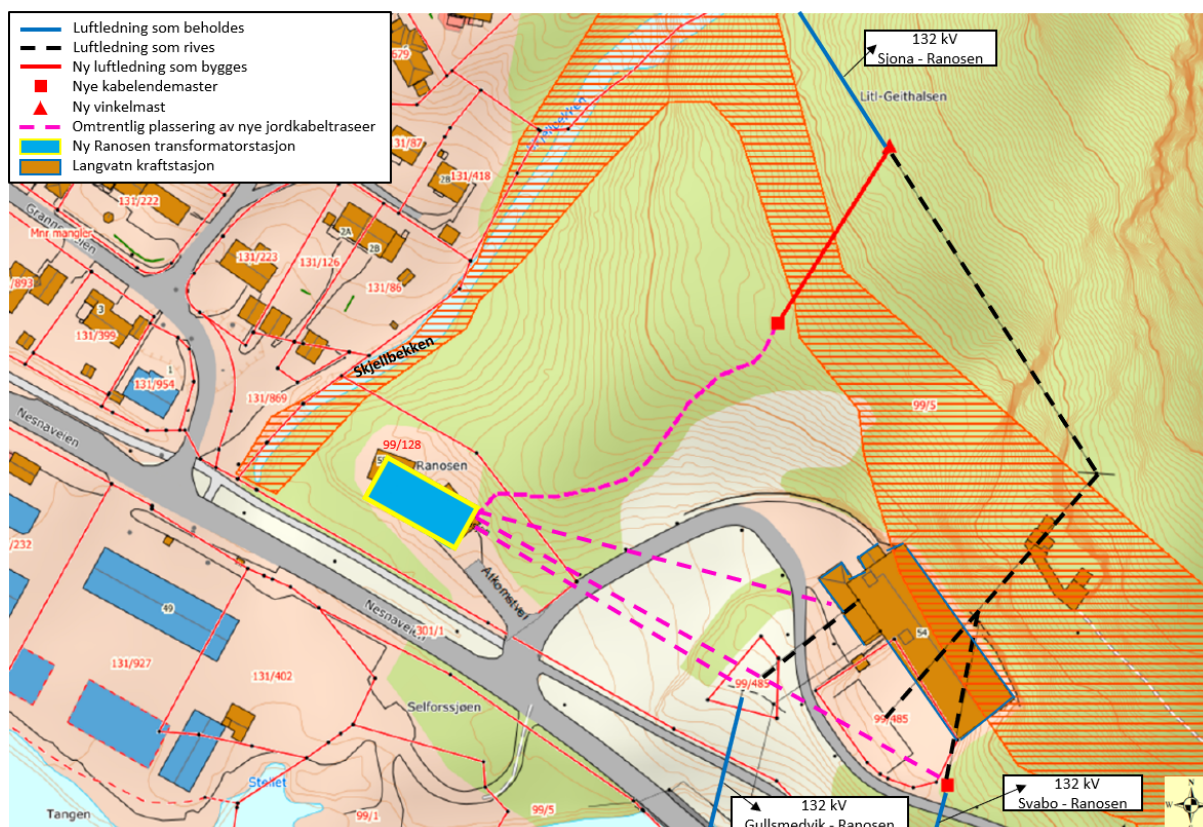
Eksisterende avkjørsel skal brukes som adkomstvei til ny stasjon. I dag står det et bolighus som tidligere har fungert som vaktbolig for kraftverket, samt en garasje på tomten. Disse to byggene skal rives, og ny stasjon skal bygges på samme område, ca. midt på tomten.

Linea søker også om å bygge 132 kV jordkabler for innføring av 132 kV-ledningene til Ranosen stasjon, og for tilkobling til Langvatn kraftstasjon. Dette utgjør til sammen ca. 1 000 meter 132 kV jordkabler fordelt på fire jordkabeltraseer:

- To jordkabler til luftledningen mot Svabo, ca. 400 meter (2 x 200 meter)
- To jordkabler til Langvatn stasjon, ca. 320 meter (2 x 160 meter)
- Én jordkabel til luftledningen mot Gullsmedvik, ca. 150 meter
- Én jordkabel til luftledningen mot Sjona, ca. 130 meter

Ettersom innføringen av 132 kV-ledningen fra Sjona nå skal gå inn til Ranosen, søker Linea om å rive ca. 235 meter luftledning mot Langvatn, og bygge ca. 70 meter luftledning i ny trasé frem til ny kabelendemast mot Ranosen. Denne delen av tiltaket medfører at man ikke lenger har en luftledning over Langvatn stasjon, og vil ifølge konsesjonssøknaden legge bedre til rette for sikker drift og vedlikehold av stasjonen.

Figur 2: Tiltaksområdet i Rana kommune. Nye Ranosen stasjon skal bygges rett vest for eksisterende Langvatn kraftverk. Kilde: Linea

Linea opplyser om at byggingen av den nye stasjonen i stor grad kan gjøres samtidig som deres eksisterende anlegg i Langvatn kraftverk er i drift. Når Lineas anlegg er satt i drift i Ranosen stasjon, vil deres eksisterende trafo- og utendørsanlegg i Langvatn fjernes i samarbeid med Statkraft som eier kraftverket.

Bakgrunn for søknaden

Linea skriver i søknaden at deres eksisterende transformatorstasjon, som står inne i Langvatn kraftverk, er utdatert og har ikke tilfredsstillende driftssikkerhet. Det er derfor behov for en oppgradering av anlegget. Både Statkraft og Linea ønsker en fysisk adskillelse av nett- og produksjonsanlegg, noe dagens stasjon ikke har. Linea har derfor kommet frem til at det er mest hensiktsmessig å bygge en ny transformatorstasjon på egen eiendom rett vest for Langvatn kraftstasjon. Med den nye stasjonen blir nett- og produksjonsanlegget adskilt, og Linea får et mer funksjonelt transformatoranlegg.

NVEs behandling av søknaden

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven. Konsesjonssøknaden skal også oppfylle kravene til utredninger etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger. Prinsippene i naturmangfoldloven skal dessuten legges til grunn som retningslinjer i vurderingen av om konsesjon skal gis. I tillegg til NVEs behandling, skal tiltaket også avklares etter andre relevante sektorlover.

Høring av konsesjonssøknaden

NVE sendte konsesjonssøknaden på offentlig høring 14. november 2022 til:

- Rana kommune
- Nordland fylkeskommune
- Statsforvalteren i Nordland
- Sametinget
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap region Nord-Norge
- Statkraft AS
- Statnett SF
- Grunneiere, rettighetshavere, naboer og gjenboere

Den offentlige høringen av søknaden med konsekvensutredning ble kunngjort i Rana blad og Norsk lysingsblad.

Fristen for å komme med høringsuttalelser til søknaden ble satt til 6. januar 2023.

Innkomne høringsuttalelser

NVE mottok to høringsuttalelser til søknaden. Linea kommenterte uttalelsene i brev av 16. januar 2023. Høringsuttalelsene og Lineas kommentarer er sammenfattet nedenfor.

Rana kommune skriver at de tar konsesjonssøknaden til orientering. De opplyser at arealet er regulert til kraftverk i gjeldende reguleringsplan. Utover dette hadde de ingen kommentarer.

Linea så ikke behov for å kommentere Rana kommunes høringsuttalelser.

Nordland fylkeskommune skriver at de forventer at planen og videre arbeid følger arealformål, retningslinjer og bestemmelser gitt i kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Fylkeskommunen har sjekket planen mot deres arkiver, og så

langt de kjenner til, er tiltaket ikke i konflikt med verneverdige kulturminner. Videre vurderer de at området har lavt potensial for ukjente kulturminner. De viser til tiltakshavers aktsomhetsplikt og meldeplikt dersom en skulle støte på forminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd. Når det gjelder landskap og nærmiljø, skriver fylkeskommunen at det er positivt at transformatorstasjonen skal bygges som GIS-anlegg med miljøvennlige gasser. De mener også det er positivt at eksisterende avkjørsel skal benyttes som adkomstvei. Fylkeskommunen påpeker at de eksisterende bygningene på stedet er skjermet av vegetasjon. Siden det nye bygget vil bli ca. 10 meter høyt, mener de det er viktig at mest mulig trær og busker blir bevart for at boligområdet på andre siden av Skjellbekken/ Loftfjeldalsbekken kan få noe skjerming fra det nye bygget.

Linea skriver at forholdet til planer og kulturminner er beskrevet i søknaden, og derfor ikke behøver noen ytterligere kommentarer. Linea skriver videre at de vil forsøke å bevare eksisterende vegetasjon mot vest, men dersom det under anleggsarbeidet viser seg nødvendig å fjerne noe av denne, vil de sørge for ny beplantning som gir tilsvarende effekt mot boligområdet.

NVEs vurdering av søknaden etter energiloven

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av fordeler og ulemper som tiltaket har for samfunnet som helhet. NVE kan gi konsesjon til et anlegg dersom de samlede positive konsekvensene av tiltaket er større enn de negative for samfunnet. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

I dette kapittelet vil NVE redegjøre for vår vurdering av anlegget som Linea har søkt om. Vi vil vurdere behovet for tiltaket og hvilke systemløsninger som kan møte behovet. Vi vil sammenligne omsøkt løsning med relevante, alternative systemløsninger for å kunne vurdere om Linea har søkt om den mest hensiktsmessige løsningen. Dette vil blant annet gjøres gjennom en vurdering av prissatte og ikke-prissatte virkninger av systemtekniske egenskaper. Deretter drøftes relevante virkninger av tiltaket for miljø og samfunn.

Behov for tiltaket

Langvatn fungerer i dag både som kraftverk og som innmatingspunkt med nedtransformering fra 132 kV til 22 kV og 10 kV distribusjonsnett i Rana.

Linea skriver at dagens stasjon er fra 1964 og at 22 kV-anlegget er fra utbyggingsåret. Derfor er det vanskelig å få tak i nye deler. Linea og Statkraft ønsker også å skille nettanlegg og produksjonsanlegg. Videre har systemansvarlig (Statnett) et ønske om at det installeres effektbryter på 132 kV-avgangen mot Svabo, for å tilfredsstille krav i Nasjonal veileder for funksjonskrav i kraftsystemet.

NVE støtter seg på vurderingene som Linea har gjort knyttet til behovene for reinvestering av anleggene i stasjonen. Et funksjonsmessig skille av produksjon og overføring, samt effektbryter mot Svabo er ikke absolutte krav i seg selv, men kan være fornuftig å gjennomføre når det uansett er behov for reinvesteringer i stasjonen. Vi støtter derfor vurderingene om at det er behov for å gjøre tiltak i stasjonen, samt at det er fornuftig å se

på løsninger som ivaretar ønsket om fysisk eierskille og effektbryter på avgangen som mangler det.

Forholdet mellom energiloven og reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven

Nordland fylkeskommune skriver i sin høringsuttalelse at de forventer at planen og videre arbeid følger arealformål, retningslinjer og bestemmelser gitt i kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Alle energianlegg som krever anleggskonsesjon etter energiloven er i all hovedsak unntatt fra plan- og bygningslovens bestemmelser, jf. pbl § 1-3. Planstatus i kommuneplan og reguleringsplan er derfor ikke bestemmende for NVEs behandling av konsesjonssøknader for energianlegg.

NVEs vurdering av systemløsning og andre tekniske og økonomiske forhold

Vurderte systemløsninger

Linea har sett på et nullalternativ, der de skifter ut dagens komponenter i 132 kV-anlegget, hele 22 kV-anlegget, samt kontrollanlegget. I tillegg etableres det en effektbryter mot Svabo, samt at det etableres et funksjonsmessig skille mellom nett og produksjon innenfor det eksisterende stasjonsbygget. Linea kaller dette et utvidet nullalternativ i søknaden.

Linea søker om en alternativ løsning til det utvidede nullalternativet. Dette alternativet innebærer etablering av en ny stasjon på en nærliggende tomt, med utforming beskrevet som tidligere i dette dokumentet.

Med tanke på behovet og nettets utforming i området, mener vi Linea har vurdert de to mest relevante systemløsningene.

Rangering av systemløsningene basert på kostnader og systemtekniske egenskaper

Her gjør vi en samfunnsøkonomisk vurdering av utvidet nullalternativet og omsøkt løsning. Vi viser til *NVEs avveining og vedtak* i dette dokumenter for en samlet vurdering av alle virkninger. Kostnadsberegninger er et viktig element i vurderingen, men vi understreker samtidig at en rekke gevinster og ulemper ikke kan tallfestes. En skjønnsmessig vurdering av de ikke-prissatte verdiene av for eksempel forsyningssikkerhet, ny kraftproduksjon eller tilknytning av nytt forbruk, inngår derfor også i den samfunnsøkonomiske vurderingen.

Linea har estimert investeringskostnadene til utvidet nullalternativet til 92 millioner kroner, men med en betydelig usikkerhet. Investeringskostnaden for en ny stasjon, som er det omsøkte alternativet, er anslått til 113 millioner kroner, men med mindre usikkerhet knyttet til anslaget.

Kostnader for drift og vedlikehold er av Linea satt til 1,5 % av investeringskostnaden, og nåverdien av dette over en periode på 40 år innebærer kostnader på hhv. 27 og 33 millioner kroner.

Selv om en ny stasjon er noe dyrere enn ombygging av eksisterende stasjon, mener Linea at det er flere forhold som tilsier at det er bedre å bygge en ny stasjon. For eksempel vil det gi mindre usikkerhet og det vil gi mulighet for senere utvidelse. *Tabell 1* oppsummerer de

prissatte og ikke-prissatte virkningene av de analyserte alternativene. Nedenfor tabellen har vi skrevet mer detaljert om de ulike vurderingene.

		Utvidet nullalternativ – Reinvestering i Langvatn	Omsøkt løsning – Ny Ranosen stasjon
Prissatte virkninger	Investeringskostnad [MNOK]	92	113
	Drift og vedlikehold [MNOK]	27	33
	Rivekostnader [MNOK]	3	4
	Avbruddskostnader [MNOK]	-6	-12
	Sum kostnader [MNOK]	116	138
Rangering ut fra prissatte virkninger		1	2
Ikke-prissatte virkninger	Beskrivelse av fordeler og ulemper	Usikkerhet knyttet til kostnadsanslaget, utfordrende med ombygging samtidig som drift på stasjonen, vanskelig å utvide stasjonen senere	Mindre usikkerhet i kostnadsanslaget, bedre muligheter for fremtidig økt kapasitet
Rangering ut fra ikke-prissatte virkninger		2	1
Foreløpig samlet rangering		2	1

Tabell 1: Rangering av systemløsninger basert på kostnader og systemtekniske egenskaper. Ikke-prissatte virkninger for miljø og samfunn vurderes senere og er ikke inkludert i denne tabellen. (MNOK = millioner norske kroner)

Etter kostnadsanslagene som Linea har regnet seg frem til, kommer utvidet nullalternativ noe bedre ut enn å bygge en helt ny stasjon dersom man kun ser på prissatte konsekvenser. Det er imidlertid en rekke ikke-prissatte fordeler og ulemper som gjør at Linea søker om å bygge ny stasjon.

Usikkerhet i kostnader

Kostnadene for Ranosen stasjon er estimert av Linea med grunnlag i nylig bygde Plurheia transformatorstasjon. Kostnadene for 132 kV kabel, og riving og ombygging av 22 kV-anlegget er estimert av Rejlers.

Utvidet nullalternativ inneholder mange provisoriske løsninger og lite standard utført arbeid, sammenlignet med nybygging. Kostnadsanslaget her er derfor meget usikkert og er basert på grove estimater. Linea mener sannsynligheten er stor for at kostnaden blir høyere enn estimert.

Komplisert med ombygging under drift

Langvatn er en stasjon som leverer strøm til kunder i distribusjonsnettet, og dette må stasjonen fortsatt gjøre mens anlegget bygges om. På grunn av plassbegrensning er det vanskelig å gjennomføre en ombygging mens anlegget er i drift. Derfor er det en fordel med en ny stasjon som kan bygges uten at det må være spenning på deler av anlegget.

Tilrettelegge for økt forbruk

Den nye stasjonen vil bygges med plass til to transformatorer, men det skal i utgangspunktet installeres kun én transformator. Nye planer for boligutvikling og industri i området gjør at Linea imidlertid vurderer å sette inn to transformatorer fra start. Dårlig plass i dagens Langvatn stasjon gjør det vanskelig å utvide stasjonen fra én til to transformatorer. En ny stasjon vil derfor tilrettelegge bedre for mer forbruk.

Skille produksjons- og nettanlegg

Selv om det forutsettes at det etableres et funksjonsmessig skille mellom produksjon og nett i nullalternativet, vil transformatorstasjon og kraftverk uansett være plassert i samme bygg. Det er et ønske fra både Statkraft og Linea med fysisk skille mellom produksjons- og nettanlegg. Linea trekker blant annet frem muligheten for separate innganger slik at de ikke har tilgang til hverandres anlegg. Dette gir økt sikkerhet for både Statkraft og Linea. Ved å fjerne Linea sine anlegg i Langvatn vil også Statkraft kunne gjøre endringer i sitt anlegg ved behov.

Forsyningssikkerhet

Alder og tilstand i dagens anlegg, samt mangelfull funksjonalitet, gir forhøyet risiko for feil. Begge de undersøkte alternativene vil være nye anlegg med flere funksjonaliteter enn i dag, blant annet effektbryter mot Svabo.

Linea har regnet på avbruddskostnadene for dette basert på en reell hendelse i 2021. Hendelsen medførte utfall i Mo Industriparks anlegg og resulterte i kostnader på 13,8 millioner kroner. Hendelsen var et resultat av omstendigheter som vanskelig kunne ha inntruffet gitt en nettløsning som nå planlegges med transformatorstasjon separert fra kraftverket. Linea har anslått reduserte avbruddskostnader til 6 millioner kroner for nullalternativet og 12 millioner kroner for den omsøkte løsningen.

NVE mener Linea har lagt riktige forutsetninger til grunn for kostnadsanslagene sine. Basert på de prissatte og ikke-prissatte virkningene av en ny stasjon er vi enige med Linea at det mest samfunnsøkonomisk rasjonelle er å bygge en ny stasjon, slik som Linea søker om.

Kommentarer til tekniske spesifikasjoner for omsøkt løsning

Linea ønsker å bygge den nye stasjonen med plass til to transformatorer og med nytt gassisolert (GIS) bryteranlegg. Isolasjonsgassen oppgis bare som «miljøvennlig», uten å spesifisere dette mer.

NVE har ingen kommentarer til de tekniske spesifikasjonene til anlegget, bortsett fra at Linea bør vurdere å ikke låse muligheten for å utvide stasjonen senere med ytterligere én transformator. Et GIS-bryteranlegg er plassbesparende og kan være en fornuftig løsning sammenlignet med luftisolerte koblingsanlegg. Linea bør riktignok være bevisst på at det kan være vanskelig å skaffe reservedeler til anlegget på et senere tidspunkt, og bør vurdere å samarbeide med REN (se ren.no) om reservedeler til bryterfeltet.

NVEs vurdering av virkninger for allmenne interessert

Visuelle virkninger

Fylkeskommunen påpekte i sitt hørings svar at de eksisterende bygningene på tomten for ny stasjon er skjermet av vegetasjon. Siden den nye stasjonen blir ca. 10 meter høy, mener de det er viktig at mest mulig trær og busker blir bevart for at boligområdet på andre siden av Skjellbekken/ Loftfjelldalsbekken skal få skjerming mot det nye stasjonsbygget. Til dette svarte Linea at de vil forsøke å bevare eksisterende vegetasjon mot vest, men at dersom det under anleggsarbeidet viser seg nødvendig å fjerne noe av vegetasjonen, vil de sørge for ny beplantning som gir tilsvarende skjermingseffekt mot boligområdet.

Figur 3: Flyfoto av tomten for ny Ranosen transformatorstasjon, slik den fremstår før utbygging.
Kilde: Lineas konsesjonssøknad

En del av det omsøkte tiltaket medfører riving av ca. 235 meter luftledning som erstattes av ca. 70 meter ny luftledning samt jordkabel. NVE mener at anleggene vil være mindre synlig for omgivelsene når luftledning rives og erstattes av jordkabel.

NVE mener at den nye stasjonen vil bli godt synlig fra Nesnaveien i sør og fra boligområdet i vest. Materialvalg og utforming av stasjonen, sammen med bevaring av vegetasjon eller revegetering, mener vi likevel gjør at de visuelle effektene for omgivelsene blir små. NVE legger til grunn at Linea skal forsøke å spare mest mulig eksisterende vegetasjon, og følger opp med beplantning når arbeidet med transformatorstasjonen er fullført. NVE forutsetter at Linea utfører tiltaket på en slik måte at det i størst mulig grad samsvarer med den skisserte situasjonsplanen som er vist nedenfor.

Figur 4: Situasjonsplan for ny Ranosen transformatorstasjon. Kilde: Lineas konsesjonssøknad

Fasadetegninger er vedlagt dette dokumentet og er hentet fra Lineas konsesjonssøknad. Her mener NVE at Linea har skissert et stasjonsbygg som er tilpasset sitt bruk, og som vil passe til den nærliggende kraftstasjonen og øvrig industriområde sør for Nesnaveien. NVE mener imidlertid at Linea bør velge en nøytral lyssetting av transformatorstasjonen, fremfor ulik farget lyssetting som skissert, for å gjøre stasjonen mindre synlig for omgivelsene.

NVE vil stille vilkår om at endelige planer for fasadeutforming og lyssetting skal inngå i en detaljplan.

Virkninger for kulturminner og kulturmiljø

Dette kapittelet handler om direkte inngrep i automatisk fredete kulturminner og kulturmiljøet (fra før 1537), og eventuelle vedtaksfredete kulturminner.

Linea opplyser i søknaden at tiltaket ikke vil berøre kjente fredede kulturminner. Fylkeskommunen har i tillegg vurdert at berørte områder har lavt potensial for hittil ukjente kulturminner. Sametinget har ikke uttalt seg om potensialet for eventuelle samiske kulturminner. NVE har også undersøkt i Riksantikvarens database Askeladden og har ikke funnet registrerte, verneverdige kulturminner som berøres av tiltaket.

Dersom det under anleggsarbeidet oppdages ukjente kulturminner, skal arbeidet straks stanses og fylkeskommunen skal umiddelbart varsles jf. kulturminneloven § 8. NVE forutsetter at Linea oppfyller kravene i kulturminneloven, og gjør oppmerksom på at tiltakshaver er ansvarlig for at fredete kulturminner ikke skal skades.

På bakgrunn av vurderingene over, mener NVE at løsningen Linea har søkt om hverken gir direkte eller visuelle virkninger for kulturminner og kulturmiljø.

Virkninger for naturmangfold

Naturmangfoldloven § 7 krever at NVE legger til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når vi vurderer om det kan gis tillatelse til tiltaket. NVEs undersøkelser i NVE Naturbase viser ikke funn av naturtyper eller arter som bør hensyntas i tiltaksområdet. Sett i lys av sakens omfang, mener NVE at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å vurdere virkningene for naturmangfold. Etter NVEs vurdering vil ikke anleggene gi negative virkninger av betydning for naturmangfoldet, og prinsippene i naturmangfoldloven er dermed ivaretatt.

Virkninger for arealbruk og annen infrastruktur

Transformatorstasjonen det er søkt om vil plasseres innenfor et område som i dag er regulert til kraftverk. Eiendommen er bebygd med et bolighus som tidligere har fungert som vaktbolig for kraftverket, samt en garasje. Linea har fått fradelt og kjøpt eiendommen på ca. 4 500 m². Stasjonsbygget vil ha en grunnflate på ca. 560 m² og skal bygges på samme sted som bolighuset står i dag, omtrent midt på eiendommen.

Ingen private grunneiere er direkte berørt, med unntak av de visuelle effektene av ny stasjon. Nærmeste nabo er et bolighus som vil ligge ca. 60 meter vest for den nye transformatorstasjonen, på andre siden av Skjellbekken/ Loftfjelldalsbekken. Denne naboeiendommen har en garasje som vil ha en avstand til transformatorstasjonen på ca. 30 meter.

På bakgrunn av vurderingene over, mener NVE at løsningen som Linea har søkt om gir akseptable virkninger for arealbruk og annen infrastruktur samt private interesser.

Elektromagnetisk felt og støy

Ifølge konsekvensutredningen, vil magnetfeltet fra transformatorstasjonen ved maks belastning på to stk. 40 MVA-transformatorer innebære at styrken faller under

utredningsgrensen på 0,4 μ T rundt 16-18 meter målt fra senter av transformatorene. Ingen eksisterende boliger vil dermed bli utsatt for magnetfelt høyere enn utredningsgrensen.

Konsekvensutredningen viser at støy fra transformatorstasjonen til nærmest bygg, som er garasjen til naboeiendommen, vil ligge på rundt 20 dB(A) ved maksimal drift. Utredningen viser videre at ingen bygg med støyfølsom bruk vil komme i nærheten av grenseverdiene satt for støy i henhold til Klima- og miljødepartementets retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442/2021).

NVE mener derfor at magnetfelt og støy ikke er en aktuell problemstilling for tiltaket.

Naturfare

Tiltakshaver er ansvarlig for å sørge for effektiv sikring og beredskap, og at bygging av anlegget planlegges og gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet mot naturfare jf. §§ 3-5 og 3-7 i energilovforskriften. Videre plikter tiltakshaver å sørge for tiltak for å forebygge og begrense virkningen av ekstraordinære situasjoner. Dette følger av energiloven § 9-2 jf. § 9-1.

Norconsult har på vegne av Linea foretatt geotekniske grunnundersøkelser, som inkluderer boring i grunnen der anleggene planlegges etablert. Linea har utarbeidet en *Naturfare og beredskapsvurdering* datert 12. oktober 2023 (heretter betegnet som *Lineas rapport*), basert på Norconsult sine undersøkelser. Linea har også engasjert NGI for enkelte undersøkelser som inngår i rapporten fra Linea.

Flom- og skredfare

Linea opplyser i sin rapport at transformatorstasjonen blir etablert rundt kote 6-8 og plassert på et område med god avrenning vekk fra stasjonen. Havnivåstigningen og 1000-års stormflo vil ikke berøre området for Ranosen transformatorstasjon eller kabelanlegget. Stasjonen vil imidlertid bli etablert i grensen til aktsomhetsområde for flom i Skjellbekken/ Loftfjelldalsbekken i vest. Linea opplyser at stasjonen vil bli bygget med tett kjeller for å unngå vanninntrengning. Linea har i en tilleggsvurdering informert NVE om at det ikke er aktuelt å etablere flomvoll mot Skjellbekken/ Loftfjelldalsbekken, som først ble vurdert i Lineas rapport. Rapporten konkluderer med at flom ikke vil utgjøre en fare for de omsøkte anleggene.

Kvikkleire

NVE Atlas viser at området ligger under marin grense hvor det kan finnes marin leire, og dermed være potensial for mindre forekomster av kvikkleire. Dette må hensyntas ved gjennomføring av tiltaket.

Linneas rapport konkluderer med at undersøkelsene ikke gir indikasjoner på kvikk- eller sprøbruddmateriale i området, og at det derfor er liten risiko for områdeskredfare.

Overvann

Linea gjengir i sin rapport en tre-trinns plan for å håndtere overvann.

1. De vil benytte drenerende materialer (permeable overflater) som grøntområde, porøs asfalt, grøfter og regnbed m.m. for å sørge for at overvann håndteres der nedbøren treffer.
2. Mesteparten av overvannet vil kunne samles opp i eksempelvis regnbed, grøfter eller andre arealer avsatt til oversvømmelse. Overskytende avrenning vil føres til Skjellbekken/ Loftfjelldalsbekken vest for stasjonen
3. Terrenget vil formes slik at overvannet ledes til åpne grøfter som leder til Skjellbekken/ Loftfjelldalsbekken

Linea opplyser videre at håndtering av overvann vil bli beskrevet nærmere i detaljplanen.

NVE vil stille vilkår om at tiltak som sikrer overvannshåndtering lokalt på området rundt stasjonen skal inngå i detaljplanen.

Snø-, løsmasse- og steinskred

Linea har bedt NGI om vurdering av skredfare for anleggene. Med bakgrunn i NGIs undersøkelser og vurdering, har Linea valgt å justere plasseringen av ny endemast og ny 132 kV luftledning fra Svabo for å komme utenfor skredfaresonen. Skredfaresonen kan sees som oransje skravert felt i figur 2 i dette dokumentet. Lineas rapport konkluderer med at de planlagte nettanleggene ikke vil være utsatt for rasfare.

På bakgrunn av utredningene og vurderingene beskrevet over, mener NVE at Linea har dokumentert at anleggene kan bygges med tilstrekkelig sikkerhet mot naturfare.

Anleggsarbeid

Anleggsarbeidet vil foregå i bebygd bolig- og industriområde, og ved trafikkert vei. NVE vil derfor stille vilkår om av Linea utarbeider en detaljplan for rive- og byggearbeidet som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Linea opplyser i søknaden at det i anleggsperioden vil bli nødvendig å sprengne fjell i dagen for å gjøre kabeltraseen så kort som mulig. Alt sprengningsarbeid og massehåndtering skal beskrives i detaljplanen. Behovet for trafikksikringstiltak skal avklares med rette veimyndighet før innsending av detaljplanen. En oppsummering av hvilke tiltak som skal gjennomføres, skal kort omtales i detaljplanen.

Detaljplanen skal beskrive anleggsarbeidet både for bygging av ny transformatorstasjon og riving av eksisterende bygg. I tillegg skal detaljplanen beskrive bygging av nye jordkabler, og ombygging og riving av eksisterende luftledning. Detaljplanen skal også inkludere riving av Lineas eksisterende anlegg i Langvatn stasjon, herunder avfallshåndtering og eventuelt gjenbruk av materialene.

NVEs avveining og vedtak

Tiltaket muliggjør en fysisk adskillelse av nett- og produksjonsanlegget, og Linea får et mer funksjonelt transformatoranlegg som også ivaretar nye systembehov. Et nytt anlegg med bedre funksjonalitet enn i dagens anlegg vil bedre forsyningssikkerheten i store deler av Rana kommune.

Når Lineas 132 kV luftledning fra Sjona legges om inn til Ranosen stasjon, kan man rive eksisterende luftledning som går over Langvatn stasjon. Tiltaket vil derfor medføre sikrere drift og gi bedre muligheter for vedlikehold i begge stasjonene.

NVE vurderer at det ikke er vesentlige ulemper knyttet til vedtaket. Med bakgrunn i de ovenstående vurderingene samt høringsuttalelsene, gir NVE Linea AS tillatelse til å bygge en ny 132/22 kV Ranosen transformatorstasjon samt legge om 132 kV kraftledninger inn til stasjonen. Tillatelsen gis med vilkår om at Linea skal utarbeide en detaljplan for tiltaket som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Ut over det som står i NVEs veileder for detaljplan, skal planen beskrive hvordan Linea skal rive og håndtere materialer fra eksisterende anlegg i Langvatn stasjon, beskrive og vise skisser for endelig utforming (materialbruk og lyssetting) på ny Ranosen stasjon, samt beskrive håndtering av overvann inne på den nye stasjonstomten.

Detaljplan

Utforming og materialbruk

NVE stiller vilkår om at endelig fasadeutforming og materialbruk, samt lyssetting, på transformatorstasjonen skal inngå i detaljplanen.

Overvann

NVE stiller vilkår om at tiltak som sikrer overvannshåndtering lokalt på området rundt stasjonen skal inngå i detaljplanen.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere

NVE ber om at Linea så snart som mulig sender dette brevet til berørte grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. Dersom noen av de nevnte mottakerne er representert ved fullmektig, skal også fullmektigen få tilsendt brevet, jf. forvaltningsloven § 12.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftsystemet. Forskriften gjelder systemansvarlig og enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markedsplass, samt omsetter og sluttbrukere. Konesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Systemansvarlig skal

blant annet fatte vedtak om godkjenning av nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg før disse kan idriftsettes. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved endringer i anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Se Reguleringsmyndigheten for energi sine nettsider for mer informasjon om systemansvarsforskriften og veiledere. Se Statnetts nettsider for gjeldende retningslinjer.

Om byggesaksbehandling

Anlegg for overføring og omforming av elektrisk energi er unntatt fra behandling etter plan og bygningsloven, jf. pbl. § 1-3. Bygg direkte tilknyttet den daglige driften av energianlegg skal derfor ikke byggesaksbehandles. NVE mener det aktuelle bygget faller inn under unntaket i § 1-3, og det skal derfor ikke byggesaksbehandles av kommunen. Aktuelle bygg skal likevel utformes i tråd med relevante krav i forskrift om tekniske krav til byggverk (FOR 2017-06-19-840). Konsesjonæren er ansvarlig for at forskriftens krav etterfølges.

Om rammene for konsesjonen

Konsesjonene er nå spesifisert slik at konsesjonæren selv kan bestemme antall og ytelse på transformatorer, innenfor rammene av et øvre tak for spenningsnivå og eksisterende bygningsmasse/celler. Nye transformatorceller vil normalt kreve søknad. Det vil ikke kreve søknad å utvide eksisterende koblingsanlegg med nye bryterfelt inne i eksisterende bygning eller innenfor eksisterende inngjerdede stasjonsområde, så lenge øvre spenningsnivå spesifisert i konsesjonen ikke endres. Nytt kompenseringsanlegg og jordslutningsspoler er fremdeles søknadspliktige, med unntak av kondensatorbatterier med spenning opp til og med 22 kV. Anlegg opp til og med 22 kV, kan også bygges og drives av områdekonsesjonær uten konsesjonssøknad.

Som tidligere vil det kreve søknad for å etablere nye, inngjerdede stasjonsområder og å utvide eksisterende stasjonsområder. Nye bygninger inne på stasjonsområdet vil som hovedregel kreve søknad, inkludert nye transformatorceller.

For inngjerdede stasjoner, vil bygninger med grunnflate opptil 50 m², der høyden på det nye bygget ikke er høyere enn eksisterende bygninger på stasjonsområdet, ikke kreve søknad. Tilbygg på eksisterende bygninger krever som hovedregel konsesjonsbehandling, med unntak av tilbygg på maks 50 m² fra konsesjonsgitt bygningsareal, der høyden på tilbygget heller ikke er høyere enn eksisterende bygning. Det kan bygges ett slik tilbygg før det må søkes om ny konsesjon. Dette fremkommer av vilkår 11 i vedlagte anleggskonsesjon.

Med hilsen

Ingrid Myrtveit
Seksjonssjef

Stian Holte
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Vedlegg i dette dokumentet:

Fasadetegninger av ny Ranosen transformatorstasjon (*Vedlegg 1*)
Orientering om rett til å klage

Vedlegg til dokumentet:

Anleggskonsesjon

Mottakerliste:

LINEA AS

Kopimottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Nordland fylkeskommune

STATENS VEGVESEN

STATNETT SF

RANA KOMMUNE

DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (DSB) REGION NORD-NORGE

Sametinget / Samediggi

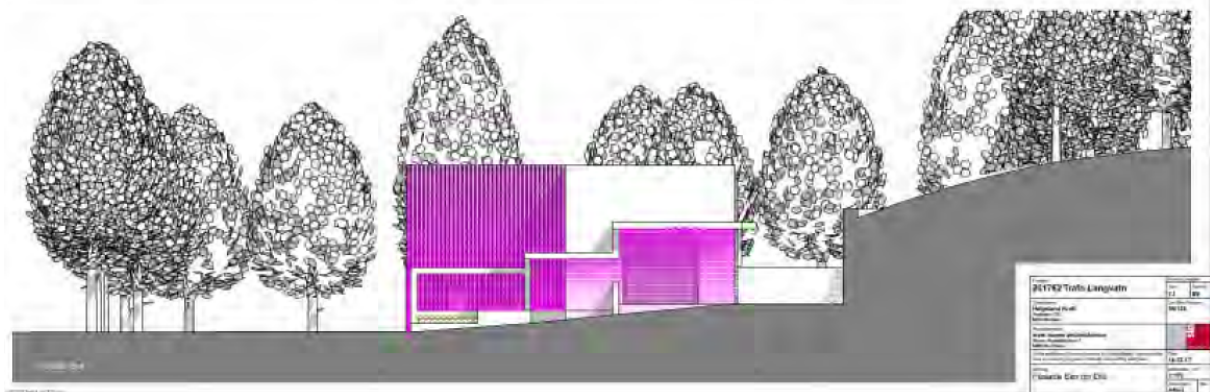
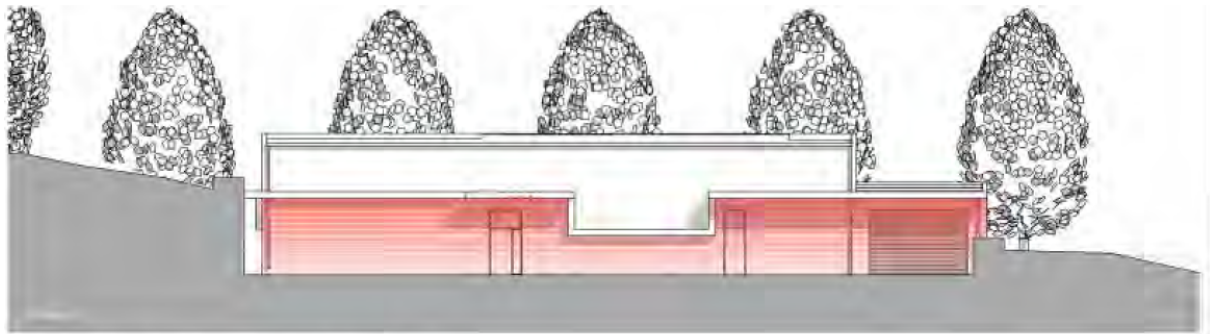
Telenor Kabelnett

STATKRAFT AS

Grunneiere/rettighetshavere

LINEA AS - Hugo Lenningsvik

Naboer/gjenboere

Kilde: Lineas konsesjonssøknad

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av ED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energidepartementet (ED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.